

Archeologisch vooronderzoek De Pinte – Berkenlaan-Langevelddreef

Anouk Van der Kelen, Bénédicte Cleda en Natasja Reyns

Bornem
2014

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba 189

Aard onderzoek: Prospectie

Vergunningsnummer: 2013/500

Naam aanvrager: Anouk Van der Kelen

Naam site: De Pinte – Berkenlaan-Langevelddreef

Opdrachtgever: Green Construct bvba, Kortrijksesteenweg 62, B-9830 SINT-MARTENS-LATEM

Opdrachtnemer: All-Archeo bvba, Barelveldweg 4, B-2880 BORNEM

Terreinwerk: Anouk Van der Kelen, Natasja Reyns en Bénédicte Cleda

Administratief toezicht: Stani Vandecatsye, Agentschap Onroerend Erfgoed, Gebroeders Van Eyckstraat 4,
B-9000 GENT

Rapportage: All-Archeo bvba

All-Archeo bvba

Barelveldweg 4

B-2880 Bornem

info@all-archeo .be

0478 36 57 07

0498 15 84 40

D/2014/12.807/6

© All-Archeo bvba, 2014

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek. De aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegde gezag, zijnde het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING.....	5
2 ADMINISTRATIEVE FICHE.....	7
3 PROJECTGEGEVENS EN AFBAKENING ONDERZOEK.....	9
3.1 Afbakening studiegebied.....	9
3.2 Aard bedreiging.....	10
3.3 Onderzoeksopdracht.....	11
4 BESCHRIJVING REFERENTIESITUATIE.....	13
4.1 Landschappelijke context.....	13
4.1.1 Topografie.....	13
4.1.2 Hydrografie.....	13
4.1.3 Bodem.....	14
4.2 Beschrijving gekende waarden.....	16
4.2.1 Historische gegevens.....	16
4.2.2 Archeologische voorkennis.....	18
5 RESULTATEN TERREINONDERZOEK.....	19
5.1 Toegepaste methoden & technieken.....	19
5.2 Bespreking sporen.....	21
5.3 Besluit.....	26
6 WAARDERING.....	27
7 AANBEVELINGEN.....	29
7.1 Adviezen.....	29
8 BIBLIOGRAFIE.....	31
8.1 Publicaties.....	31
8.2 Websites.....	31
9 BIJLAGEN.....	33
9.1 Lijst van afkortingen.....	33
9.2 Glossarium.....	33
9.3 Archeologische periodes.....	33
9.6 Plannen en tekeningen.....	33
9.4 Harrismatrix.....	34
9.5 Vondstenlijst.....	39
9.7 CD-rom.....	39

1 Inleiding

Op het terrein zal een verkaveling gerealiseerd worden. Naar aanleiding van deze plannen werd voorafgaand een prospectie met ingreep in de bodem geadviseerd door het Agentschap Onroerend Erfgoed. Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein.

Deze opdracht werd op 27 september 2013 aan All-Archeo bvba toegewezen. Het terreinwerk werd uitgevoerd van 2 tot en met 4 december 2013, onder leiding van Anouk Van der Kelen en met medewerking van Natasja Reyns en Bénédicte Cleda. De bedoeling van het onderzoek was om binnen het plangebied archeologisch erfgoed te karteren en het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed te lokaliseren, te interpreteren en te waarderen. Op die manier kan advies uitgebracht worden over eventuele vervolgstappen met betrekking tot het archeologisch vrijgeven van het plangebied en het definiëren van eventuele sites die verder onderzocht dienen te worden.

De eindbeslissing over het vrijgeven van de gronden en/of archeologisch vervolgonderzoek ligt bij Agentschap Onroerend Erfgoed.

2 Administratieve fiche

Administratieve gegevens	
<i>Naam van de opdrachtgever</i>	Green Construct bvba
<i>Naam van de uitvoerder</i>	All-Archeo bvba
<i>Naam van de vergunninghouder</i>	Anouk Van der Kelen
<i>Beheer en plaats van de geregistreerde data en opgravingsdocumentatie</i>	All-Archeo bvba
<i>Beheer en de plaats van de vondsten en stalen</i>	Niet van toepassing
<i>Projectcode</i>	2013/500
<i>Vindplaatsnaam</i>	De Pinte – Nieuwstraat
<i>Locatie met vermelding van provincie, gemeente, deelgemeente, plaats, toponiem en minimaal 4 xy-Lambertcoördinaten</i>	Zie 3.1 Afbakening studiegebied
<i>Kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer(s)</i>	De Pinte, afdeling 1, sectie B, percelen 522P2, 515z2, 517h (partim), 518d (partim)
<i>Kaart van het onderzoeksgebied op basis van de topografische kaart op schaal 1:10000</i>	Zie 4.1.1 Topografie
<i>Begin- en einddatum uitvoering onderzoek</i>	2 tot en met 4 december 2013
Omschrijving van de onderzoeksopdracht	
<i>Verwijzing naar de bijzondere voorwaarden, die zijn opgenomen in de vergunning</i>	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: De Pinte, Berkenlaan-Langevelddreef
<i>Omschrijving van de archeologische verwachtingen</i>	Zie 4.2.2 Archeologische voorkennis
<i>Wetenschappelijke vraagstelling met betrekking tot het onderzoeksgebied</i>	Zie 3.3 Onderzoeksopdracht
<i>Doelen en wensen van de natuurlijke persoon of rechtspersoon die door zijn actie of acties de ingreep van de bodem veroorzaakt of noodzakelijk maakt</i>	Zie 3.2 Aard bedreiging
<i>Eventuele randvoorwaarden</i>	Niet van toepassing
Eventuele raadpleging van specialisten	
<i>Omschrijving van de inbreng van specialisten als hun advies werd ingewonnen bij substantiële staalname voor specialistisch onderzoek</i>	Niet van toepassing
<i>Omschrijving van de inbreng van specialisten als zij betrokken worden bij de conservatie</i>	Niet van toepassing
<i>Omschrijving van de algemene wetenschappelijke adviezen door personen die buiten het project stonden</i>	Niet van toepassing

3 Projectgegevens en afbakening onderzoek

3.1 Afbakening studiegebied

Het projectgebied is gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen, gemeente De Pinte (Fig. 1), percelen 522P2, 515z2, 517h (partim), 518d (partim) (kadaster afdeling 1, sectie B). Het projectgebied is volgens het gewestplan gelegen in woonuitbreidingsgebieden (0105).

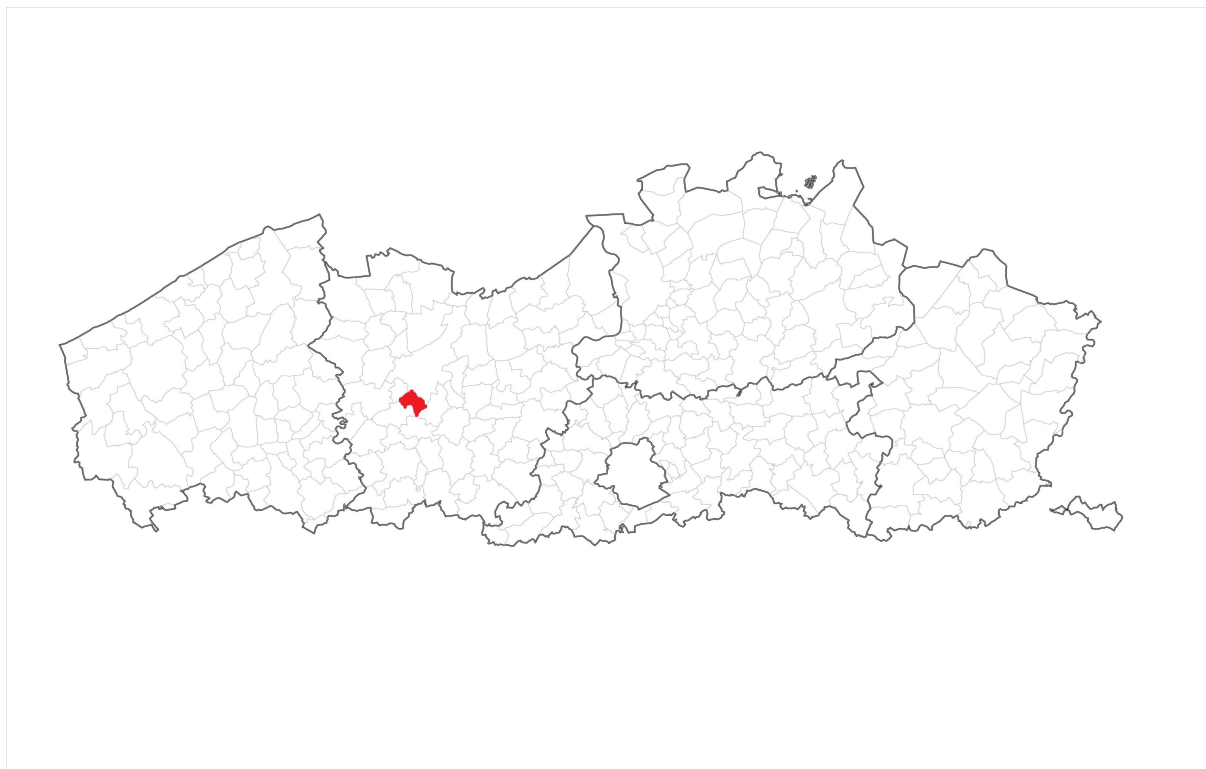

Fig. 1: Situeringssplan De Pinte

- Administratieve gegevens met betrekking tot de locatie van het onderzoek:
 - Provincie: Oost-Vlaanderen
 - Locatie: De Pinte
 - Plaats: Berkenlaan-Langevelddreef
 - x/y Lambert 72-coördinaten:
 - 99049, 187477
 - 98989, 187623
 - 99176, 187696
 - 99189, 187526

Fig. 2: Kleurenorthfoto met een situering van het onderzoeksgebied (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/IKONOS/#>)

Het projectgebied (Fig. 2) is gelegen ten westen van het centrum van De Pinte. Ten oosten loopt de Spoorweglaan. Het terrein wordt in het zuiden begrensd door de Berkenlaan en in het noorden door de Langevelddreef.

3.2 Aard bedreiging

Op het terrein zal een verkaveling gerealiseerd worden (Fig. 3). Dit impliceert dat het bestaande bodemarchief grondig verstoord zal worden. Daarom werd een prospectie met ingreep in de bodem aanbevolen, zodat een inschatting kan gemaakt worden van eventueel op het terrein aanwezige archeologische waarden, alvorens de werken van start kunnen gaan.

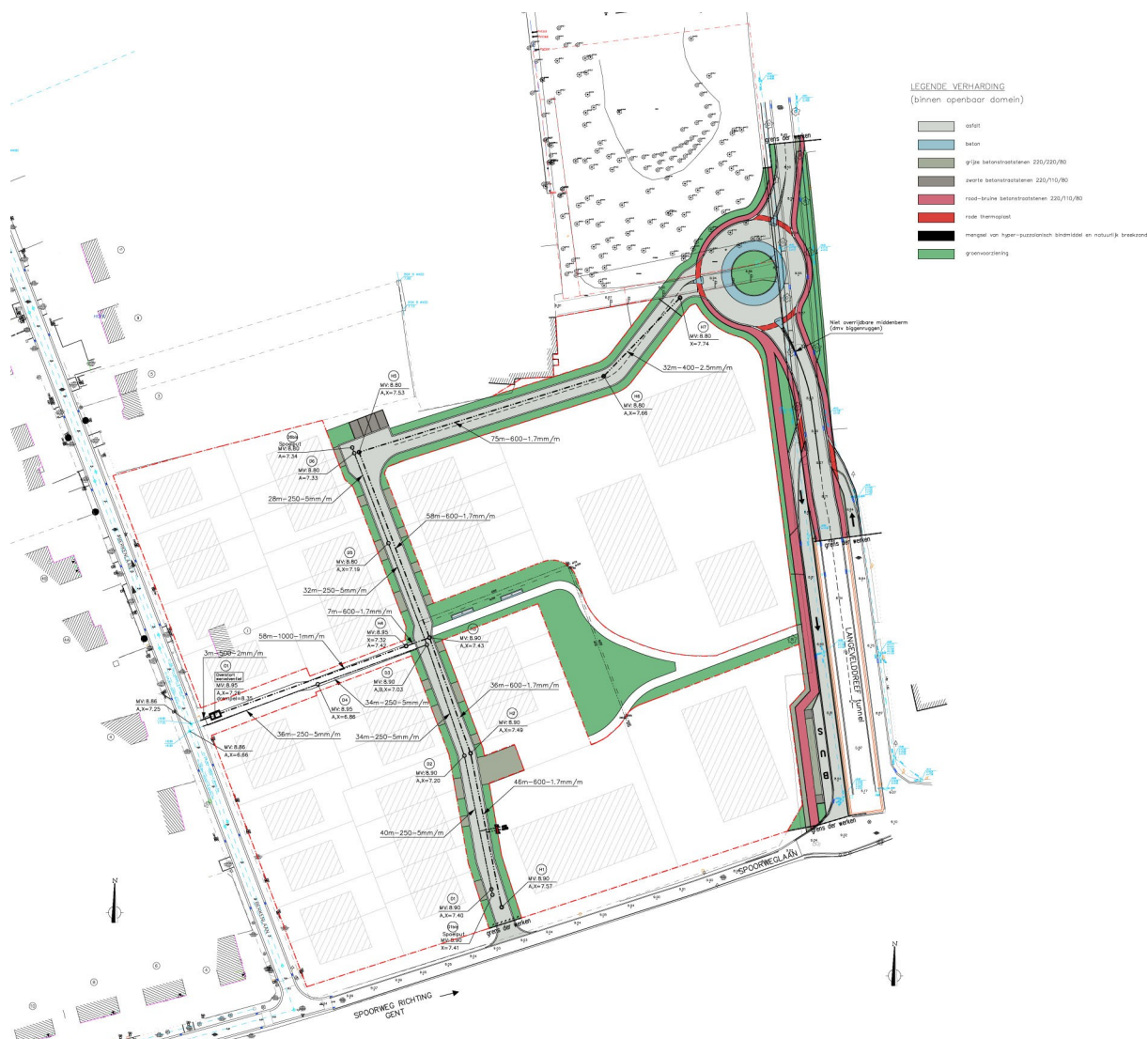

Fig. 3: Ontwerpplan

3.3 Onderzoeksoopdracht

De bedoeling van het onderzoek is het vaststellen van de eventuele aanwezige archeologische waarden en deze in relatie tot hun context te interpreteren en zo correct mogelijk te waarderen om de gevolgen van de geplande bedreiging te kunnen inschatten. Hieruit moet dan een advies voortvloeien met betrekking tot de volgende stappen. Dit kan het vrijgeven van de terreinen of de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek omvatten. Om een weloverwogen waardering te kunnen voorstellen, is een prospectie met ingreep in de bodem aangewezen.

Een aantal vragen dienden in het bijzonder beantwoord te worden:

- zijn er sporen aanwezig?
- zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- in hoeverre is de bodemopbouw intact?
- wat is de implicatie voor de bewaringstoestand van de sporen?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

- kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?
- zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings,...) die kunnen wijzen op een richting van een erf/nederzetting
- zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?
- kunnen sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
- welke zone komt in aanmerking voor een eventueel vervolgonderzoek? Wat is de verwachte spoordensiteit?
- welke onderzoeksvragen en aandachtspunten kunnen geformuleerd worden in functie van een eventueel vervolgonderzoek?

4 Beschrijving referentiesituatie

4.1 Landschappelijke context

4.1.1 Topografie

Op de topografische kaart is het gebied gelegen op een hoogte van ongeveer 8 m TAW (Fig. 6). Uit het digitaal hoogtemodel blijkt dat het plangebied zich op de uitloper van een zandrug bevindt in associatie met het noordelijke gelegen meersgebied van de Duivebeek en de Rosdambeek.¹

Fig. 4: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen>)

4.1.2 Hydrografie

Het gebied is op hydrografisch vlak gelegen binnen het Leiebekken, in de subhydrografische zone Leie van monding Kalebeek (excl.) tot monding Ringvaart. Ten noorden en westen van het onderzoeksgebied bevindt zich de waterloop Duivebeek.

¹ Bijzondere voorwaarden: 4

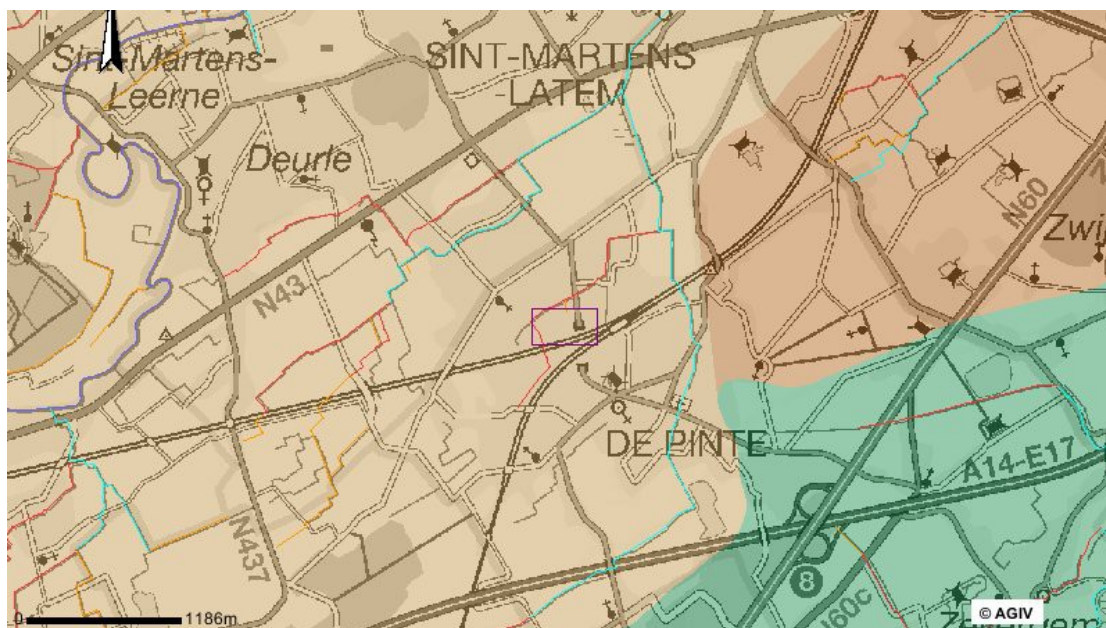

Fig. 5: Hydrografie (<http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/vha>)

4.1.3 Bodem

Het gebied is gelegen in de Zandstreek en wordt gekenmerkt door vochtige zandgronden (Fig. 19). De geologische ondergrond bestaat uit de Formatie van Kattendijk (Kd), gekenmerkt door groengrijs tot grijs fijn zand, is glauconiethoudend en plaatselijk kleihoudend.²

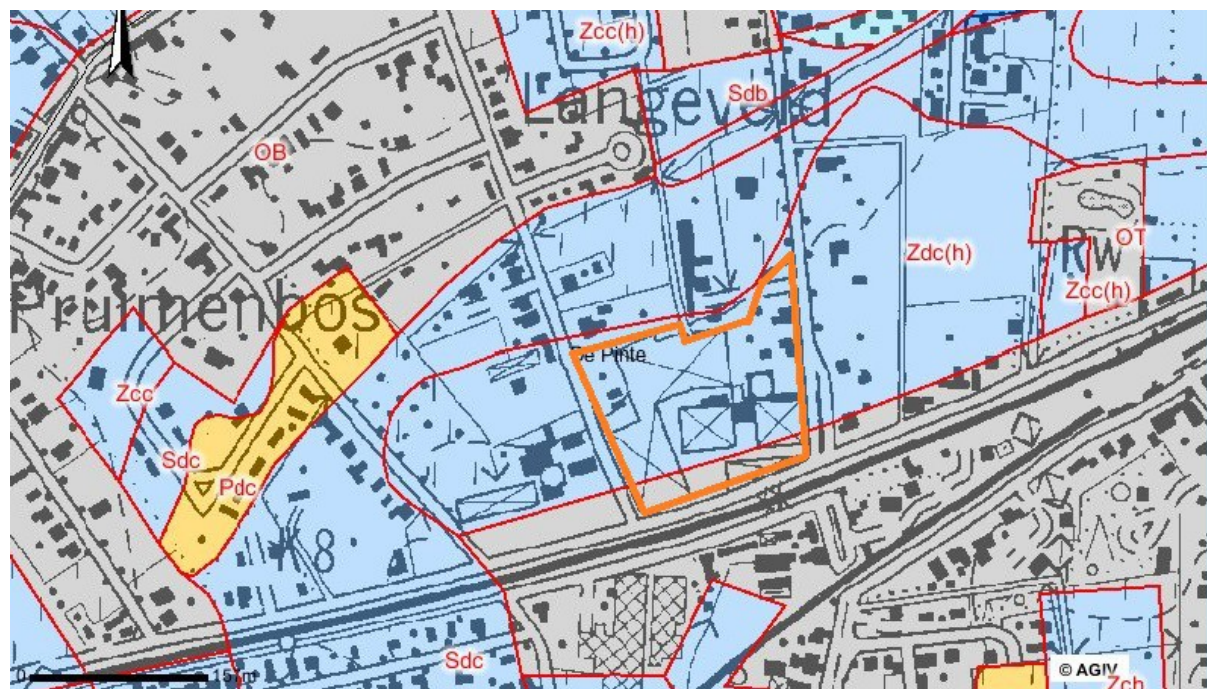

Fig. 6: Bodemkaart (<http://www.agiv.be>)

² <http://dov.vlaanderen.be>

Fig. 7: WP1 Profiel 1

Fig. 8: WP2 Profiel

Ten noorden van het onderzoeksgebied wordt de bodem gekenmerkt door een matig natte zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B- horizont (Zdc(h)). Ten westen van het onderzoeksgebied bevindt zich een matig natte lemige zandbodem met een structuur B-horizont (Sdb). In het zuiden bevindt zich een matig natte licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont. Ten oosten van het onderzoeksgebied bevindt zich een bebouwde zone.

Op basis van de bodemopbouw kan het terrein in drie zones worden verdeeld. Een eerste zone omvat WP1 tot en met WP5 en is gelegen in het noordelijke deel van het terrein. In deze zone is het bodemprofiel opgebouwd uit een homogene donkergrijze A1-horizont, gevolgd door een homogeen donkerbruine A2-horizont. Tot slot is er de gevlekte lichte geelwitte C-horizont.

Centraal in het onderzoeksgebied, ter hoogte van WP6 en WP7, vertoont het bodemprofiel een andere opbouw. In het profiel kan een homogene donkergrijze A1-horizont en een homogene donkerbruine A2-horizont worden gezien. Deze worden gevolgd door een homogene lichtbruine B-horizont en een homogene donkergele C-horizont. In WP7 kon tevens een homogene witte C2-horizont worden gezien.

Fig. 9: WP7 Profiel

Fig. 10: WP11 Profiel

In het zuiden van het onderzoeksterrein werd eveneens een gelijkaardige bodemopbouw worden gezien in WP9 tot en met WP11. Hier bestaat het bodemprofiel uit een homogeen donkergrijze A1-horizont, gevolgd door een homogeen donkergele C-horizont.

Enkele profielen vertoonden echter nog een enigszins afwijkend bodemprofiel. In WP8 bestaat het profiel uit een homogene donkergrijze A1-horizont, gevolgd door een lichte geelbruine ophogingslaag. In de daaropvolgende C-horizont werden twee lagen herkend: de C1-horizont is gevlekt donkergeel van kleur, terwijl de C2-horizont donker groenblauw van kleur is. Het betreft de geologische ondergrond, bestaande uit glauconiethoudend zand.

Fig. 11: WP8 Profiel

Fig. 12: WP14 Profiel

Het bodemprofiel in WP12 bestaat uit een homogene donkergrijze A-horizont, gevolgd door een gevlekte lichtbruine B-horizont en door een homogene donkergele C-horizont. In WP13 bestond het bodemprofiel uit een gevlekte donkere grijsbruine A-horizont, een gevlekte donkergrijze natuurlijke laag en tot slot een homogene lichtgele tot witte C-horizont. In het bodemprofiel van WP14 kon duidelijk een verstoring worden gezien. Verder bestond het profiel uit een homogene donkergrijze A1-horizont, gevolgd door een homogene donkere bruingrijze A2-horizont. Tot slot kon een homogene donkergele C-horizont worden gezien.

4.2 Beschrijving gekende waarden

4.2.1 Historische gegevens

Op de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), ligt het plangebied in landbouwgebied (Fig. 13). Het traject van de huidige spoorweglijn is reeds te zien op de Atlas der Buurtwegen. Op de Atlas der Buurtwegen uit circa 1841 valt op dat er geen bebouwing is op de terreinen (Fig. 14). De percellering die op beide historische kaarten te zien is, lijkt aan te sluiten bij de huidige perceelsgrenzen.

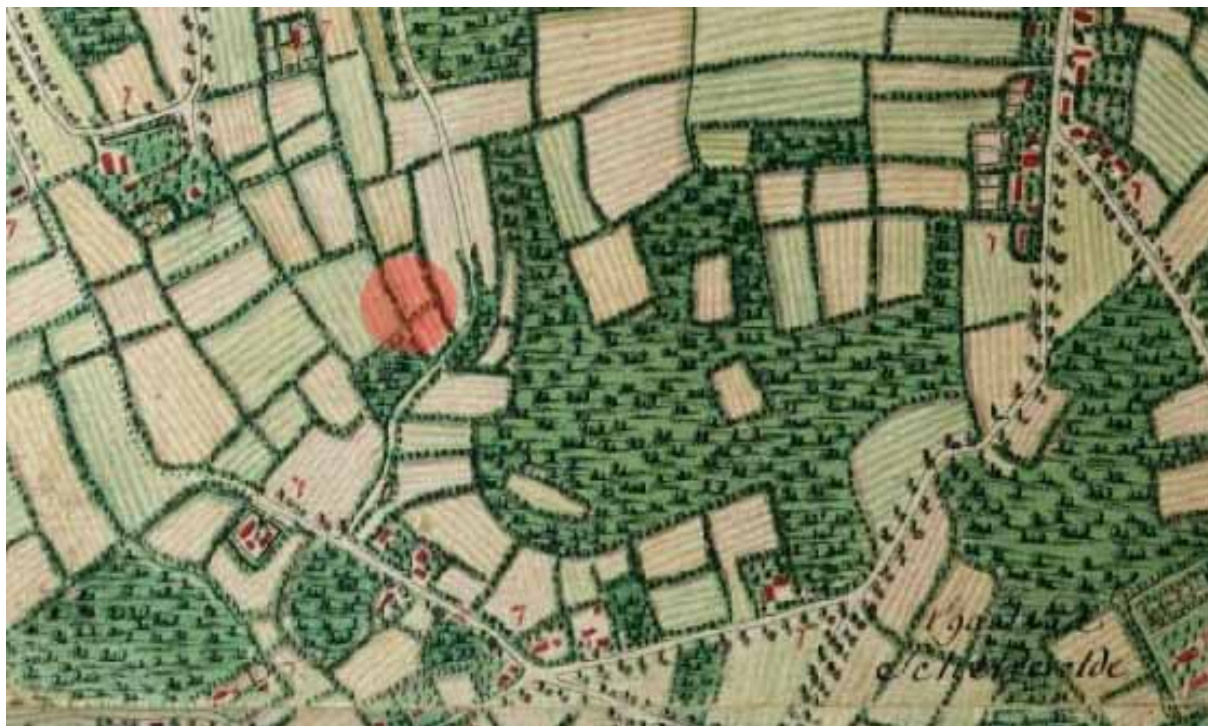

Fig. 13: Kabinetkaart van de Oostenrijkse Nederlanden (<http://www.ngi.be>)

Fig. 14: Atlas der Buurtwegen (<http://www.gisoost.be/atlasbw/>)

4.2.2 Archeologische voorkennis

In de nabije omgeving van het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. In de ruimere omgeving van het projectgebied zijn volgens de Centrale Archeologische inventaris wel een aantal gekende archeologische waarden aanwezig (Fig. 15):

- CAI 30759: een alleenstaande hoeve uit de 18de eeuw
- CAI 30764: post-middeleeuwse bewoningsresten evenals losse vondsten aardewerk gedateerd in dezelfde periode als pijpfragmentjes
- CAI 155002: een structuur uit de 16de eeuw, reeds te zien op een oude kaart van Sint-Martens-Latem uit 1575.
- CAI 155007: losse vondst van lithisch materiaal: een afslagstukje
- CAI 155013: losse vondst van lithisch materiaal: een geretoucheerde kling
- CAI 155014: losse vondst van lithisch materiaal: een afslag met piramidale vorm

Op basis van deze gegevens blijken zich in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied diverse postmiddeleeuwse resten en resten uit de nieuwe tijd te bevinden. Het gaat om resten van bewoning. Tevens zijn een aantal losse vondsten lithisch materiaal gerapporteerd, wat kan wijzen op de aanwezigheid van steentijdresten.

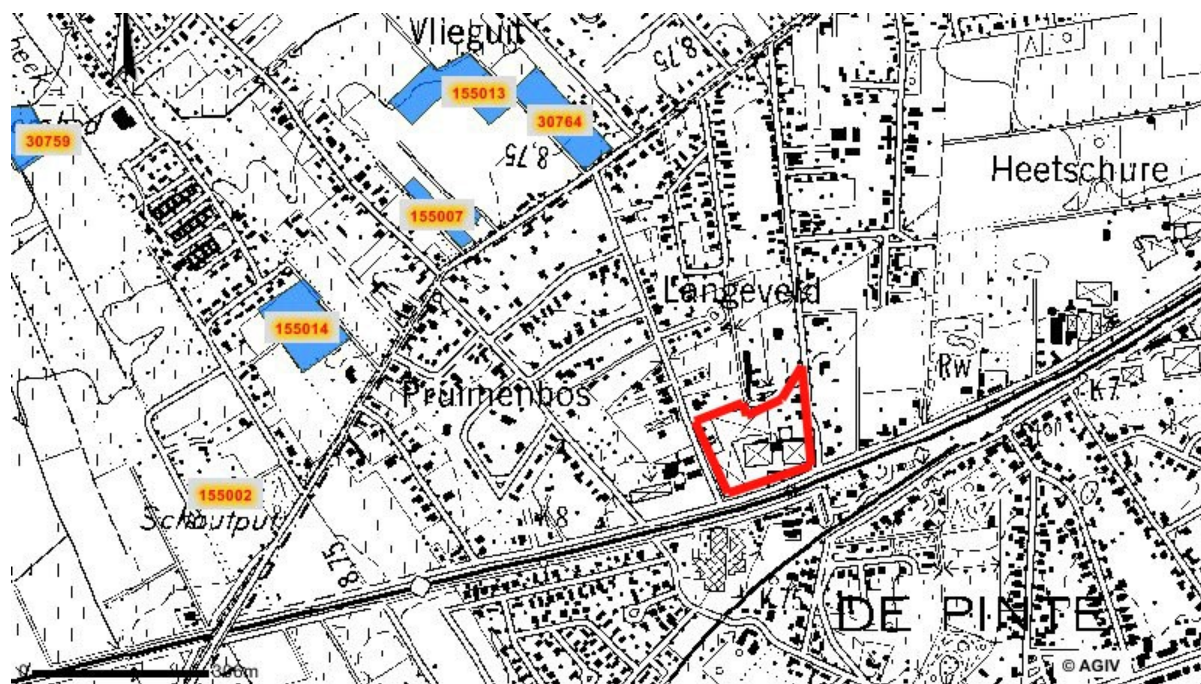

Fig. 15: Overzichtskartaal CAI

5 Resultaten terreinonderzoek

5.1 Toegepaste methoden & technieken

De totale af te graven oppervlakte bedroeg minstens 12,5 % van het te prospecteren terrein, respectievelijk 10 % door middel van proefsleuven en 2,5 % door middel van kijkvensters en/of dwarssleuven. De bovengrond werd verwijderd tot op het niveau, bepaald door de leidinggevende archeoloog.

Tijdens het onderzoek werd de methode van continue sleuven gebruikt:

- parallelle proefsleuven ononderbroken over het volledige terrein;
- de afstand tussen de proefsleuven bedroeg niet meer dan 15 m (van middenpunt tot middenpunt);
- de minimale breedte van een sleuf was één graafbak breed, in dit geval 2 m.
- Op twee plaatsen, WP10 en WP11, is een dubbele sleuf aangelegd, hier bedroeg de breedte van de sleuf twee graafbakken, in dit geval 4 meter

Alle sporen, werkputten en minstens één representatief bodemprofiel per werkput werden fotografisch vastgelegd. De profielen werden zo gekozen dat een overzicht verkregen werd van de bodemopbouw van het volledige onderzoeksgebied. Daarnaast werden alle hoofdmeetpunten, proefsleuven, vlakken, profielen, sporen en aanlegvondsten topografisch ingemeten.

Het projectgebied omvat een oppervlakte van circa 3 ha (29305,70 m²). Het onderzoek geeft volgende getallen als resultaat

- Onderzoekbare zone: 29305,70 m²
 - Te onderzoeken zone door middel van proefsleuven = 10 % 2931 m²
 - Te onderzoeken zone door middel van kijkvensters en dwarssleuven = 2,5 % of 733 m²
- Onderzochte oppervlakte:
 - Aantal aangelegde werkputten: 14 = 4091,13 m²
 - Aantal aangelegde kijkvensters: 2 = 137,15 m²

In overleg met het Agentschap Onroerend Erfgoed op het terrein werd het aantal kijkvensters beperkt tot de oppervlakte die nodig was om 12,5 % van het terrein te onderzoeken.

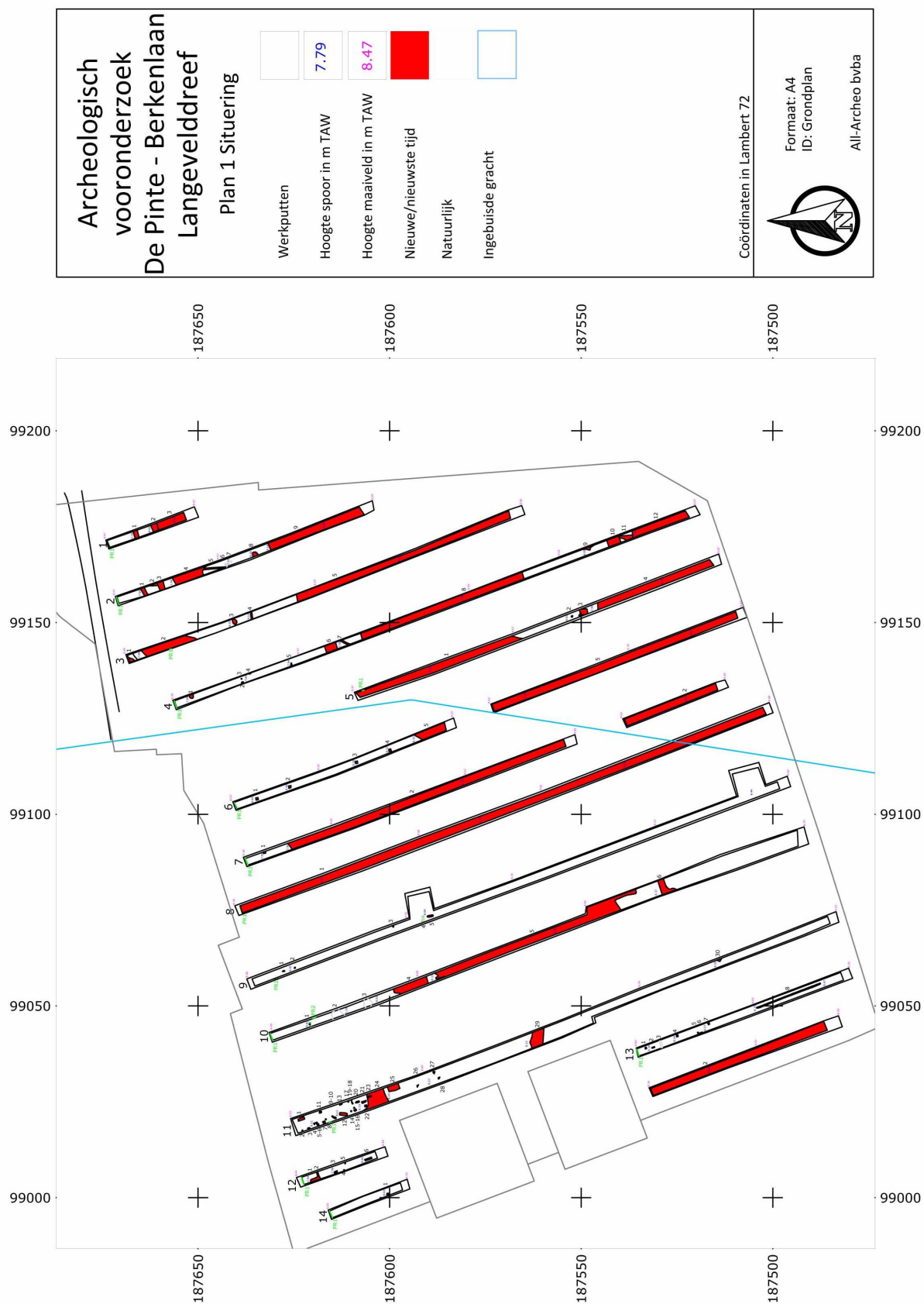

Fig. 16: Sleuvenplan

5.2 Bespreking sporen

Greppels

Op het terrein werden in totaal acht greppels gezien, verspreid over het onderzoeksterrein. Ze waren langwerpig en homogeen donkerbruin van vulling.

WP1S1 is donker grijsgeel gevlekt van kleur. Op basis van de humeuze aard van de vulling en de scherpe aflijning kan dit spoor in de nieuwe/nieuwste tijd worden geplaatst. De breedte bedraagt 70 cm. WP4S11 is een gevlekte lichte bruingrijze langwerpige greppel met enkele lichtgele vlekken en opnieuw een vrij humeuze vulling. De maximale breedte bedraagt 2,6 m en de minimale breedte bedraagt 80 cm. De aangetroffen greppels konden niet over de verschillende werkputten gevolgd worden, omdat het beeld sterk gestoord werd door de aanwezigheid van verstoringen (zie verder).

De greppels leverden geen vondstmateriaal op. Enkele zijn mogelijk te relateren aan perceelsgrenzen, zoals te zien op de Atlas der Buurtwegen.

Fig. 17: WP1S1 Greppel

Fig. 18: WP4S11 greppel

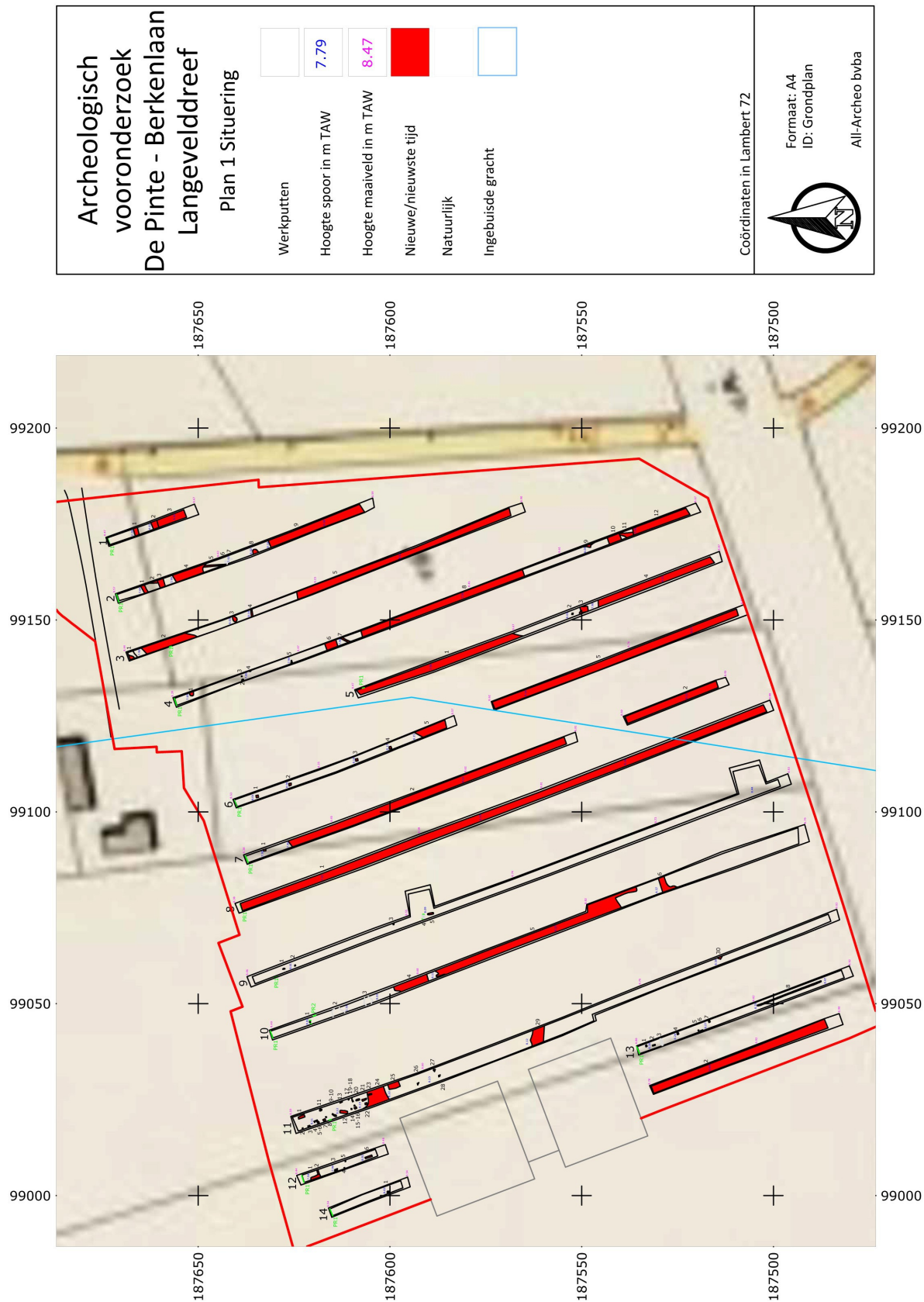

Fig. 19: Plot sleuven op Atlas der Buurtwegen

Kuilen en paalsporen

De aangetroffen kuilen en paalsporen bleken allemaal op basis van de scherpe aflijning recent van aard of maakten deel uit van een grotere verstoring. Vaak bevatten ze bouwpuin zoals baksteen, beton of vensterglas. De kuilen waren over het algemeen homogeen donkergrijs of donkerbruin van kleur en vierkant tot rechthoekig van vorm.

WP9S4 is gevlekt donkergrijs tot lichtgeel van kleur met een ovale vorm. De diameter bedroeg circa 40 cm. Na couperen bleek dit spoor natuurlijk.

De aangetroffen paalsporen vertoonden een grotere variatie aan kleur en vorm. De sporen waren over het algemeen scherp afgelijnd en waren qua vulling vrij humeus en compact, waardoor ze in de nieuwste tijd kunnen worden geplaatst. WP4S2 en WP4S3 zijn homogeen lichtgrijs van kleur en hebben een diameter van 20 cm. WP9S1 en WP9S2 zijn onregelmatig van vorm, met een diameter van circa 30 cm. Deze sporen zijn gevlekt donkergrijs van kleur. WP10S1 is een gevlekt, lichtgrijs, vierkant paalspoor met een zijde van 25 cm en een diepte van 20 cm. Dit spoor kan op basis van de scherpe aflijning en de vulling in de nieuwste tijd worden geplaatst.

Fig. 20: WP9S4 paalspoor

Fig. 21: WP9S4 Coupe

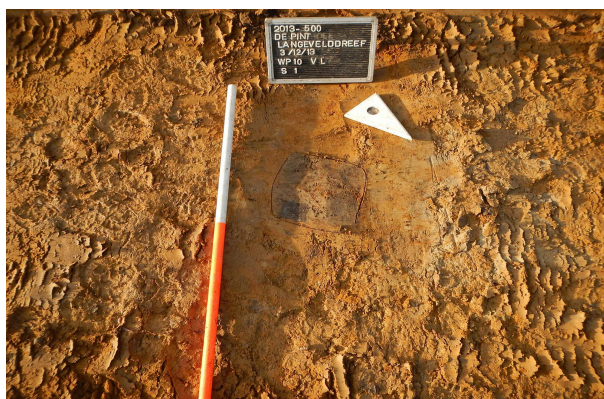

Fig. 22: WP10S1 Recent paalspoor

Fig. 23: WP10S1 Coupe

In WP11 is een cluster aan paalsporen aangetroffen. De paalsporen kunnen worden onderverdeeld in verschillende categorieën. WP11S1 en WP11S2 zijn gevlekt donkergrijs van kleur en rechthoekig van vorm. De lengte van deze sporen bedroeg 1,80 m. WP11S4, WP11S5 en WP11S8 vormen met hun vierkante vorm en homogene donkergrijze uitzicht een tweede categorie. De gemiddelde diameter van deze sporen bedroeg 20 cm. De sporen waren zeer scherp afgelijnd en kunnen hierdoor vermoedelijk als recent worden aanzien. WP11S6 en WP11S7 zijn

gevekt licht grijsbruin van kleur en hebben een vierkante vorm. De lengte bedroeg 20 cm, deze sporen vormen samen één categorie.

Een volgende categorie zijn de sporen WP11S9 en WP11S10. Deze zijn gevlekt blauwgeel van kleur en hebben een onregelmatige vorm. De lengte bedroeg circa 35 cm. Op basis van de aflijning en de samenstelling van de vulling, zoals de blauwe kleur die op recente verstikking wijst, zijn deze sporen gedefinieerd als recent. WP11S11 is gevlekt donker bruingeel van kleur en rechthoekig van vorm. Dit spoor is eveneens scherp afgelijnd en had een diameter van 30 cm.

De volgende categorie bestaat uit WP11S14, WP11S15 en WP11S16. Ze zijn gevlekt donker bruingeel van kleur en vierkant tot rechthoekig van vorm. De gemiddelde lengte bedroeg circa 40 cm. De laatste categorie wordt gevormd door WP11S17 en WP11S19. Deze twee sporen zijn gevlekt donkerbruin van kleur en vierkant van vorm. De zijde van deze sporen meet respectievelijk 20 en 25 cm.

Ondanks een duidelijke densiteit aan paalsporen in deze zone, is geen structuur af te leiden.

Fig. 24: WP11S1

Fig. 25: WP11S17 en WP11S19

Fig. 26: WP11S4, WP11S5 en WP11S6

Fig. 27: WP11S7 en WP11S8

Fig. 28: WP11S9 en WP11S10

Fig. 29: WP11S14, WP11S15 en WP11S16

Verstoringsen

Over het gehele terrein zijn meerdere verstoorde zones aangetroffen. Deze verstoringen kunnen zeer waarschijnlijk in verband worden gebracht met de eerdere op het terrein aanwezige serres. Het sterk wisselende niveau van de ongeroerde moederbodem wijst er op dat de verstoringen niet geïnterpreteerd moeten worden als de ophoging van de natuurlijke microtopografie, maar als de aantasting ervan.

In de verstoringen konden duidelijk puinfragmenten worden gezien. In totaal werden drie boringen uitgevoerd (WP5S4, WP7S2 en WP8S1) om een beeld te krijgen van de diepte van de verstoringen. Op basis van de uitgevoerde boringen kan worden gesteld dat de aanwezige verstoringspakket een gemiddelde dikte had van 60 tot 70 cm had, onder de teelaarde. Dit maakt het zeer waarschijnlijk dat ondiepe archeologische resten die zich in deze zone bevonden, verstoord zijn.

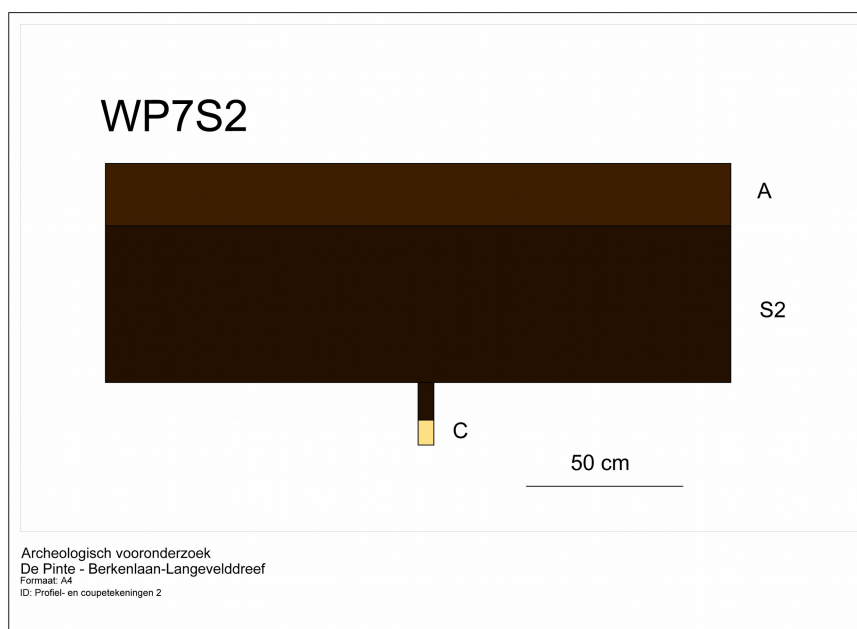

Fig. 30: Doorsnede van verstoring WP7S2

Fig. 32: WP5S4 Verstoring

Fig. 31: WP7S2 Verstoring. Vooraan zijn nog stukken ongeroerde moederbodem te zien. De boring werd achteraan uitgevoerd.

Fig. 33: WP1S2 Kabel

Fig. 34: WP6S4 Deel fundering serre

Op het terrein is ook een ingebuisde gracht aanwezig, die van het noordwesten naar het zuidoosten van het terrein loopt. Deze werd mogelijk gebruikt in het kader van de aanwezige serrebouw. Ook zijn er in zowel WP6 als WP7 vierkante poeren uit gewapend beton aangetroffen. Deze dienden mogelijk als fundering voor één of meerdere serres. Er zijn eveneens enkele oude kabels en buizen aanwezig. Deze waren duidelijk niet meer in gebruik en liepen globaal genomen van het oosten naar het westen van het terrein.

5.3 Besluit

Op basis van de resultaten van het terreinonderzoek werd geen site afgebakend. De aangetroffen sporen lijken in hoofdzaak te dateren in de nieuwste tijd en omvatten voornamelijk kuilen en verstoringen. Tijdens het onderzoek kon bovendien vastgesteld worden dat het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied afgetopt werd, waarbij de laag teelaarde zeer dun was. Naar het midden van het terrein toe vergrootte echter de verstoringgraad op bepaalde plaatsen. De grenzen van deze verstoring werden vastgesteld. De gemiddelde dikte van het verstoringspakket bedroeg 60 tot 70 cm. Hierdoor kan gesteld worden dat indien zich in deze zones ondiepe archeologisch relevante waarden bevonden hebben, ze nu verdwenen zijn als gevolg van de verstoringen.

6 Waardering

Een aantal vragen dienden in het bijzonder beantwoord te worden:

- zijn er sporen aanwezig?
 - Er zijn meerdere sporen aangetroffen.
- zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
 - De meeste aangetroffen sporen waren antropogeen van aard en te plaatsen in de nieuwste tijd. Enkele sporen bleken natuurlijk te zijn.
- in hoeverre is de bodemopbouw intact?
 - De bodemopbouw lijkt het best intact in het noordelijke deel van het terrein ondanks het feit dat hier een duidelijke verstoring van de bodem heeft plaatsgevonden. Centraal in het noord- en zuidwesten van het onderzoeksgebied lijkt het bodemprofiel eerder tekenen van nivellering te vertonen. Meer naar het westen en zuidoosten van het terrein vertoont het bodemprofiel eerder een afgetopt beeld.
- wat is de implicatie voor de bewaringstoestand van de sporen?
 - De aanwezige verstoringen zorgen over heel het terrein voor een vertekend beeld. Mochten er relevante archeologische sporen aanwezig zijn geweest, zijn deze door de omvang van de aanwezige verstoringen niet meer bewaard.
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
 - Er zijn geen structuren gezien op het terrein.
- behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
 - Alle sporen behoren tot de nieuwste tijd.
- kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?
 - Niet relevant
- zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen,...) die kunnen wijzen op een richting van een erf/nederzetting
 - Er zijn geen indicaties die wijzen op de aanwezigheid van een erf/nederzetting.
- zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?
 - Er zijn geen indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten.
- kunnen sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?
 - De aangetroffen sporen kunnen niet worden gelinkt aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen.
- welke zone komt in aanmerking voor een eventueel vervolgonderzoek? Wat is de verwachte spoordensiteit?
 - Op basis van de aangetroffen sporen wordt geen zone afgebakend voor eventueel vervolgonderzoek.
- welke onderzoeksvragen en aandachtspunten kunnen geformuleerd worden in functie van een eventueel vervolgonderzoek?
 - Aangezien de aangetroffen sporen allen in de nieuwste tijd zijn te plaatsen en er geen vervolgonderzoek wordt geadviseerd, dienen er geen extra onderzoeksvragen te worden geformuleerd.

7 Aanbevelingen

7.1 Adviezen

Op basis van de waardering van de aangetroffen archeologische sporen, structuren en site en een analyse van het geplande grondverzet, worden voor het onderzoeksgebied de volgende opties overwogen:

Door middel van het uitgevoerde vooronderzoek werden de verschillende archeologische waarden in voldoende mate in kaart gebracht en geïnterpreteerd. Verder archeologisch onderzoek hiervan lijkt dan ook weinig zinvol. Bijgevolg wordt de vrijgave van het terrein geadviseerd.

8 Bibliografie

8.1 Publicaties

Bauters, L., 1985: Eke. *Archaeologisch Inventaris Vlaanderen*, Band IV.

Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: De Pinte, Berkenlaan. Verkaveling Begoniapark.

De Potter, F./J. Broeckaert, 1973: Geschiedenis van De Pinte, *Jaarboek Scheldeveld IV*, 7-26.

Tielemans, P., 1986: *Archeologisch onderzoek in de gemeente Zevegem: prospectie- analyse - synthese, onuitgegeven licentiaatsverhandeling*, Gent.

Van Twembeke, J., 1993: Zevegem, Een blik op zijn geschiedenis aan de hand van enkele plaatsnamen. Heemkring Scheldeveld, *Jaarboek 22*, 103-191.

8.2 Websites

Agentschap voor geografische informatie Vlaanderen (2013)
<http://geo-vlaanderen.agiv.be/>

Centraal Archeologische Inventaris (2013)
<http://cai.erfgoed.net/cai/index.php>

Databank ondergrond Vlaanderen (2013)
<http://dov.vlaanderen.be>

GIS Oost-Vlaanderen, Geografisch informatiesysteem – Provincie Oost-Vlaanderen (2013)
<http://www.gisoost.be/atlasbw/>

Nationaal geografisch instituut (2013)
<http://www.ngi.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2013)
Vlaams instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE)
<http://www.onderzoeksbalans.be>

9 Bijlagen

9.1 Lijst van afkortingen

CAI	Centrale Archeologische Inventaris
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
DHM	Digitaal hoogtemodel

9.2 Glossarium

Ex situ	Tegenovergestelde van in situ.
Hydrografie	Beschrijving van de fysische eigenschappen van waterlichamen en het aangrenzende land.
In situ	Term gebruikt voor de aanduiding van archeologische resten die in dezelfde toestand worden teruggevonden als ze in het verleden door de mens zijn achtergelaten.
Off-site	Sporen die niet onmiddellijk aan een site kunnen toegewezen worden.
Onderzoeksgebied	Deel van het plangebied dat onderworpen is aan een archeologisch (voor)onderzoek.
Plangebied	Het terrein waarop een bodemverstorende activiteit wordt gepland of uitgevoerd.
Spijker	Bijgebouw dat dienst doet als opslagplaats.

9.3 Archeologische periodes

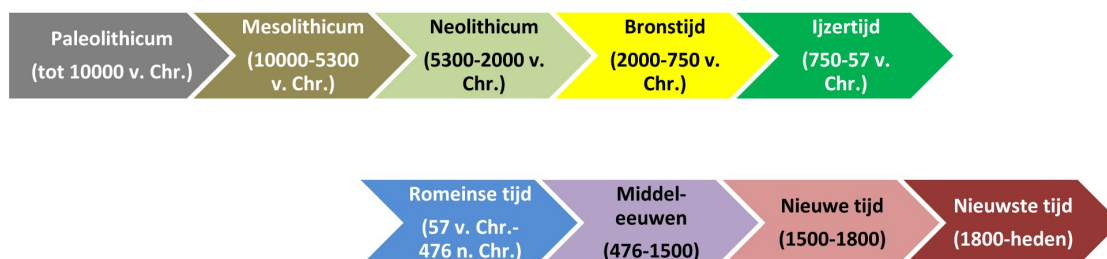

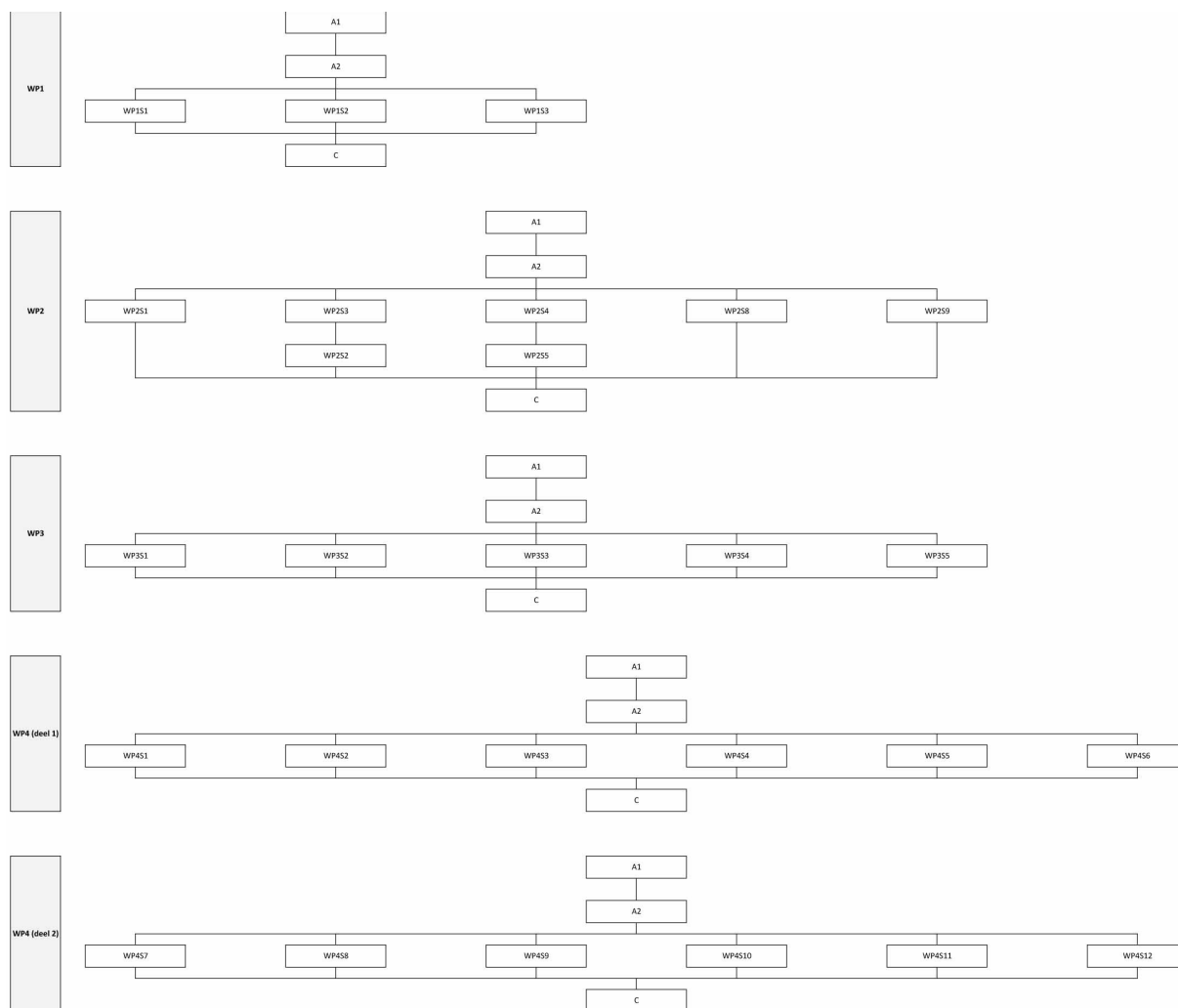
Fig. 35: Archeologische periodes

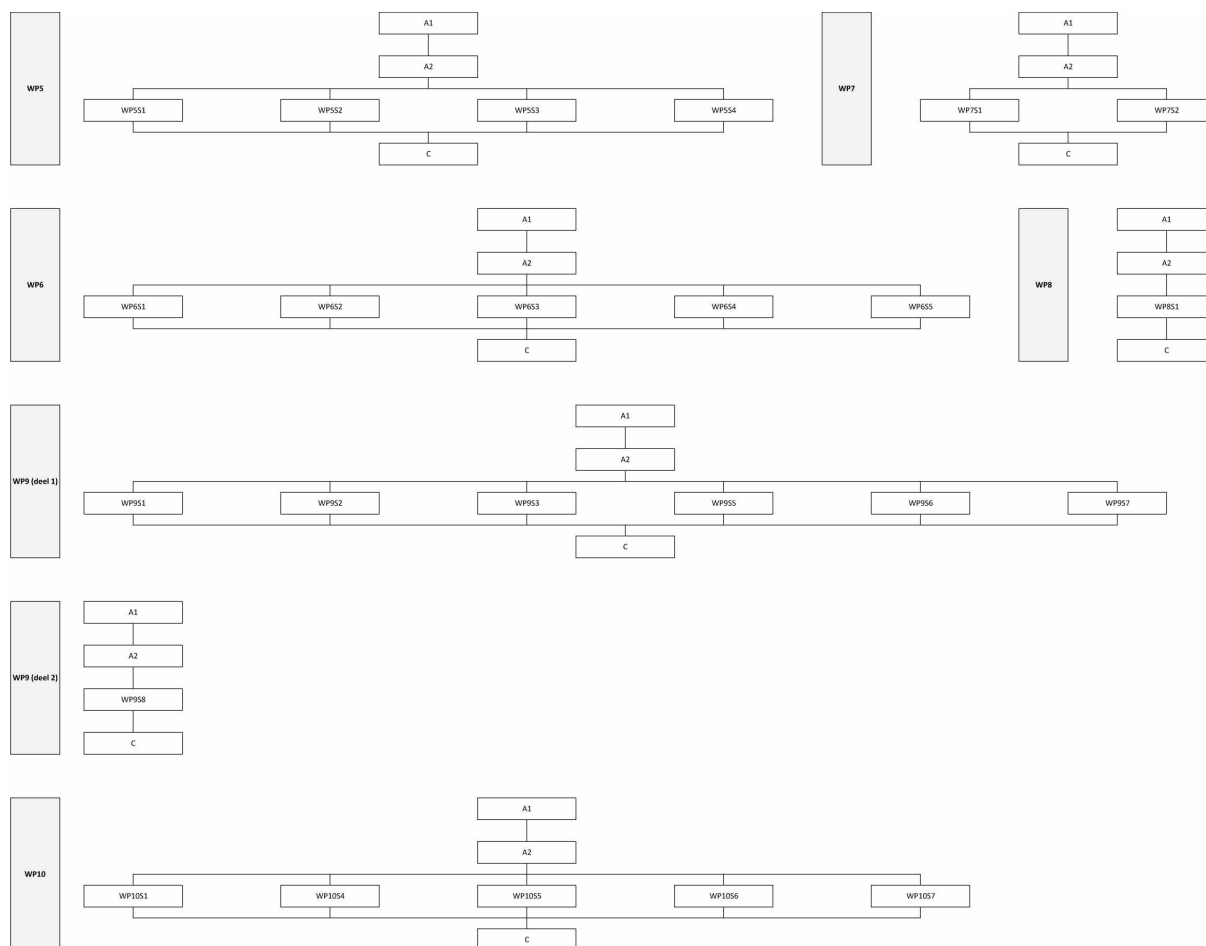
9.6 Plannen en tekeningen

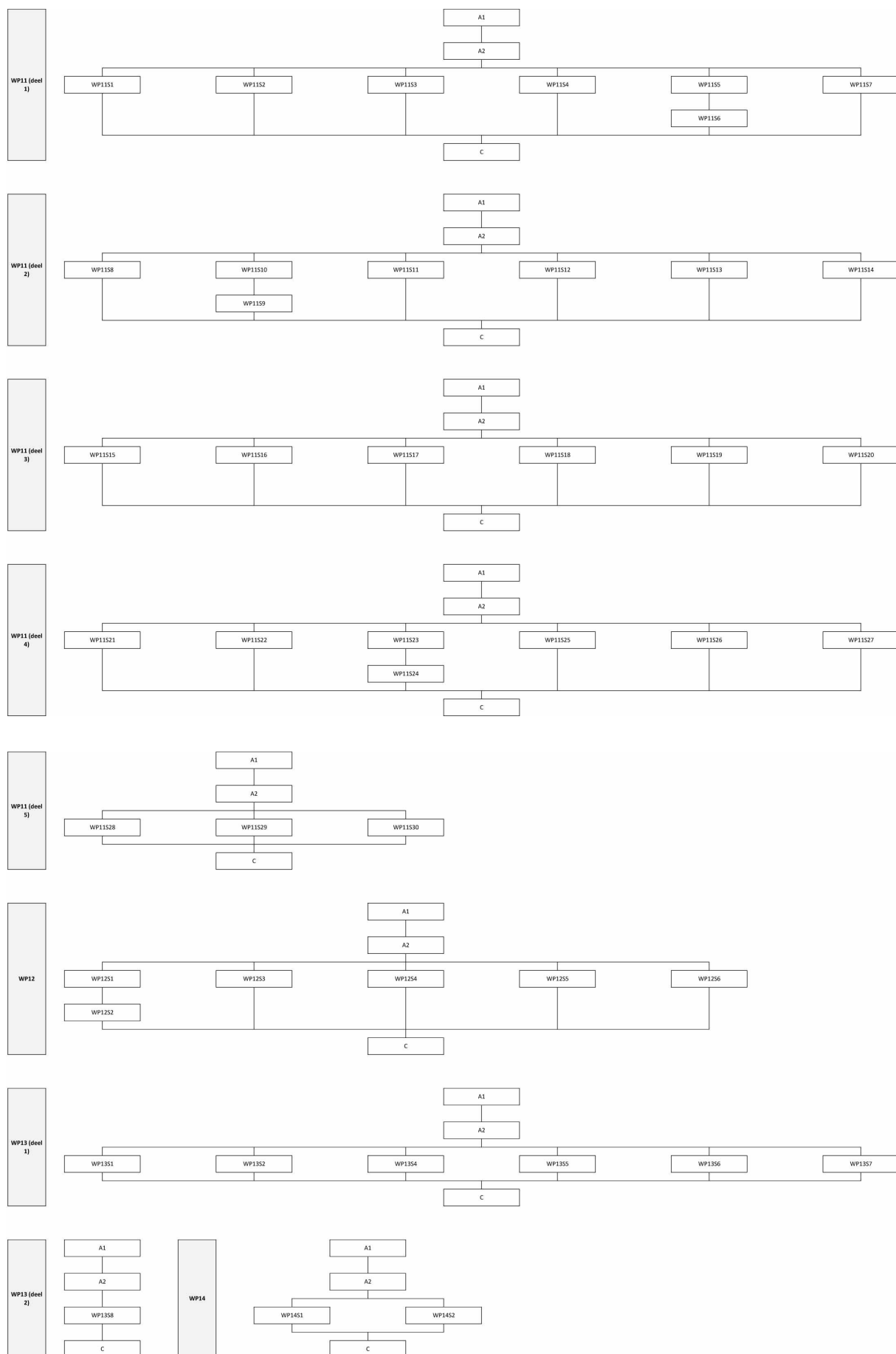
Plan 1: Situering
 Plan 2: Detail
 Plan 3: Detail
 Plan 4: Detail
 Plan 5: Detail

Tekening 1: Profiel- en coupetekeningen

9.4 Harrismatrix

9.5 Sporenlijst

Werkput	Spoor	Kleur			Vorm	Interpretatie
		Donker/ licht	Hoofdkleur	Bijkleur		
1	1		bruin		langwerpig	greppel
1	2	Donker	bruin	grijs	langwerpig	kabel
1	3		blauw	grijs	onregelmatig	verstoring
2	1		bruin		langwerpig	greppel
2	2		grijs		onregelmatig	kuil
2	3	Donker	bruin	grijs	langwerpig	kabel
2	4		blauw	grijs	onregelmatig	verstoring
2	5	Licht	bruin		langwerpig	greppel
2	6	Donker	grijs	bruin	ovaal	natuurlijk
2	7	Donker	grijs	bruin	ovaal	natuurlijk
2	8	Donker	bruin	grijs	rechthoekig	kuil
2	9		blauw	grijs	onregelmatig	verstoring
3	1	Donker	bruin	grijs	langwerpig	kabel
3	2		blauw	grijs	onregelmatig	verstoring
3	3	Donker	bruin		ovaal	kuil
3	4	Donker	bruin	grijs	langwerpig	kabel
3	5		blauw	grijs	onregelmatig	verstoring
4	1	Donker	bruin		rechthoekig	kuil
4	2		grijs		rechthoekig	paalspoor
4	3		grijs		rechthoekig	paalspoor
4	4	Donker	grijs	zwart	rechthoekig	kuil
4	5	Donker	grijs		langwerpig	greppel
4	6	Donker	bruin	grijs	langwerpig	kabel
4	7	Donker	grijs		langwerpig	greppel
4	8	Donker	grijs	bruin	onregelmatig	verstoring
4	9	Donker	grijs	bruin	onregelmatig	verstoring
4	10	Donker	grijs	bruin	onregelmatig	verstoring
4	11		bruin	grijs	onregelmatig	greppel
4	12	Donker	grijs	bruin	onregelmatig	verstoring
5	1	Donker	grijs	geel	onregelmatig	verstoring
5	2	Licht	bruin		rechthoekig	kuil
5	3	Donker	bruin	geel	rechthoekig	kuil
5	4		grijs	geel	onregelmatig	verstoring
6	1	Licht	grijs		rechthoekig	poer
6	2	Licht	grijs		rechthoekig	poer
6	3	Licht	grijs		rechthoekig	poer
6	4	Licht	grijs		rechthoekig	poer
6	5	Donker	grijs		onregelmatig	verstoring
7	1	Licht	grijs		rechthoekig	poer
7	2	Donker	grijs		onregelmatig	verstoring
8	1	Donker	grijs		onregelmatig	verstoring
9	1		grijs		onregelmatig	paalspoor
9	2		grijs		onregelmatig	paalspoor

Werkput	Spoor	Kleur			Vorm	Interpretatie
		Donker/ licht	Hoofdkleur	Bijkleur		
9	3	Donker	grijs	geel	ovaal	paalspoor
9	4	Licht	grijs	wit	ovaal	natuurlijk
9	5	Donker	grijs	bruin	langwerpig	greppel
9	6	Donker	grijs	geel	onregelmatig	verstoring
10	1	Licht	grijs	bruin	vierkant	paalspoor
10	2	Licht	grijs	blauw	onregelmatig	greppel/natuurlijk
10	3	Licht	grijs	blauw	onregelmatig	greppel/natuurlijk
10	4	Donker	grijs		onregelmatig	verstoring
10	5	Donker	grijs		onregelmatig	verstoring
10	6	Donker	grijs		onregelmatig	verstoring
10	7	Donker	grijs		onregelmatig	verstoring
11	1	Donker	grijs	bruin	langwerpig	verstoring
11	2	Donker	grijs		rechthoekig	paalspoor
11	3	Donker	grijs		rechthoekig	paalspoor
11	4		grijs		vierkant	paalspoor
11	5		grijs		vierkant	paalspoor
11	6	Licht	grijs	bruin	vierkant	paalspoor
11	7	Licht	grijs	bruin	vierkant	paalspoor
11	8	Donker	grijs		vierkant	paalspoor
11	9		blauw	geel	onregelmatig	paalspoor/verstoring
11	10		blauw	geel	onregelmatig	paalspoor/verstoring
11	11		bruin	geel	rechthoekig	paalspoor/verstoring
11	12	Donker	bruin	grijs	onregelmatig	verstoring
11	13	Donker	bruin	grijs	onregelmatig	kuil
11	14	Donker	bruin	geel	vierkant	paalspoor
11	15	Donker	bruin	geel	rechthoekig	paalspoor
11	16	Donker	bruin	geel	vierkant	paalspoor
11	17	Donker	bruin		vierkant	paalspoor
11	18	Donker	grijs	bruin	langwerpig	verstoring
11	19	Donker	bruin		vierkant	paalspoor
11	20	Donker	grijs	bruin	langwerpig	verstoring
11	21	Donker	bruin	geel	langwerpig	verstoring
11	22	Donker	grijs	geel	vierkant	verstoring
11	23	Donker	grijs	bruin	langwerpig	verstoring
11	24		grijs	geel	onregelmatig	verstoring
11	25	Licht	grijs	groen	onregelmatig	verstoring
11	26		grijs	geel	vierkant	verstoring/paalspoor
11	27		bruin	grijns	onregelmatig	paalspoor/natuurlijk
11	28	Donker	grijs	geel	vierkant	paalspoor
11	29	Donker	bruin	grijs	onregelmatig	greppel/verstoring
11	30	Donker	bruin	grijs	onregelmatig	verstoring
12	1	Donker	grijs	geel	onregelmatig	verstoring
12	2	Licht	grijs		rechthoekig	greppel
12	3	Donker	grijs		rechthoekig	verstoring
12	4		grijs		vierkant	paalspoor
12	5		grijs		vierkant	paalspoor

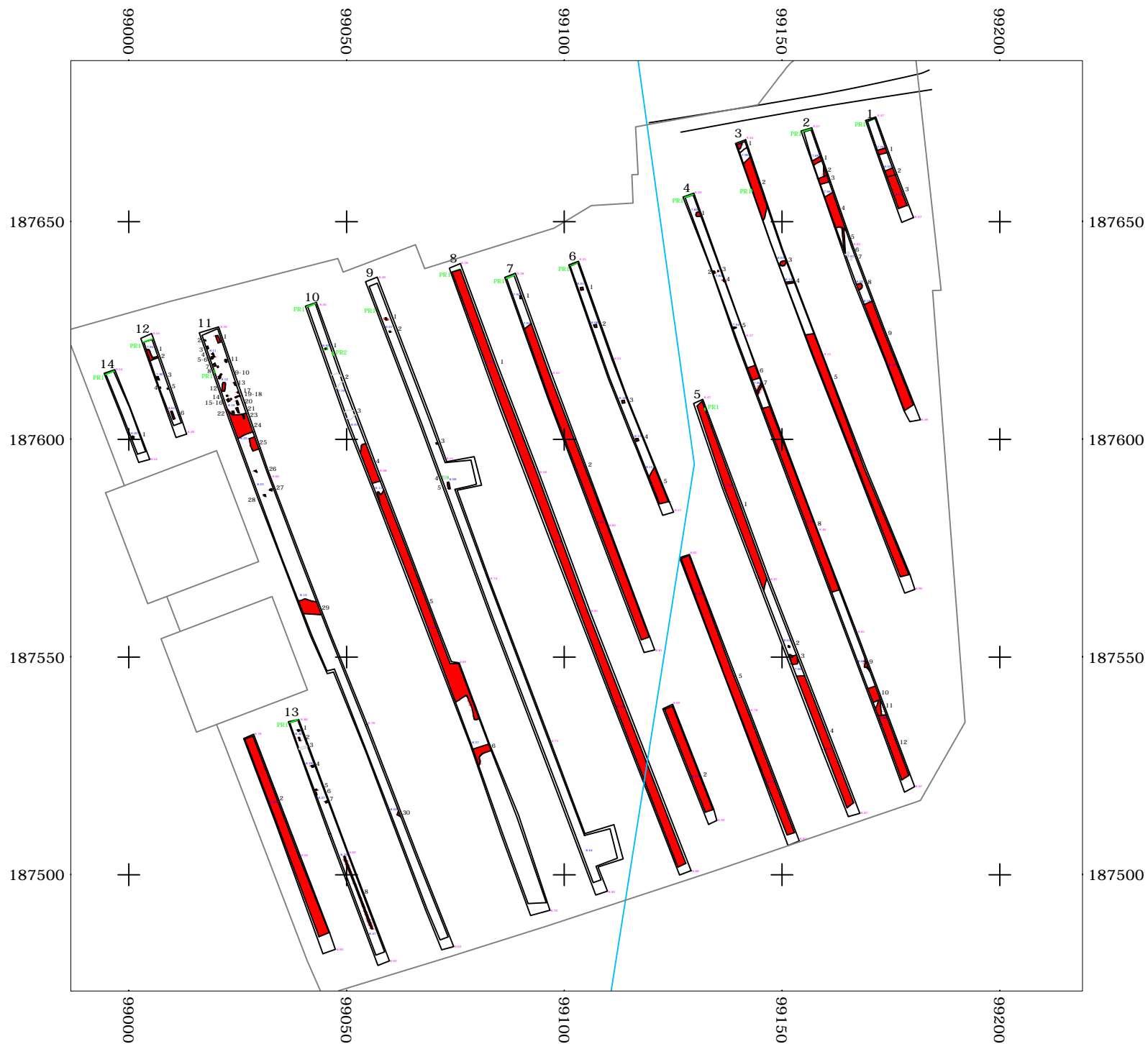
Werkput	Spoor	Kleur			Vorm	Interpretatie
		Donker/ licht	Hoofdkleur	Bijkleur		
12	6	Donker	grijs	geel	langwerpig	vierkant
13	1	Licht	grijs	bruin	vierkant	paalspoor
13	2	Donker	bruin	grijs	rechthoekig	verstoring
13	3	Donker	bruin	grijs	onregelmatig	natuurlijk
13	4	Licht	grijs	bruin	vierkant	paalspoor
13	5		zwart	grijs	rond	paalspoor/natuurlijk
13	6	Donker	bruin		onregelmatig	verstoring/kuil
13	7	Licht	grijs	bruin	vierkant	paalspoor
13	8	Donker	bruin	grijs	langwerpig	greppel
14	1	Donker	bruin		rechthoekig	kuil
14	2	Donker	bruin	geel	onregelmatig	verstoring
9	7	Donker	grijs		rechthoekig	paalspoor
9	8	Donker	bruin	geel	rechthoekig	kuil

9.5 Vondstenlijst

Er werden geen vondsten ingezameld tijdens het onderzoek.

9.7 CD-rom

Inventarislijsten van het gerecupereerde vondstenmateriaal, van de sporen met beschrijving, van alle tekeningen en van alle foto's zijn digitaal beschikbaar. Dit is tevens het geval voor het dagboek, de foto's, de plannen en tekeningen.

Archeologisch vooronderzoek De Pinte - Berkenlaan Langevelddreef

Plan 1 Situering

Werkputten

Hoogte spoor in m TAW

7.79

Hoogte maaiveld in m TAW

8.47

Nieuwe/nieuwste tijd

Natuurlijk

Ingebuisde gracht

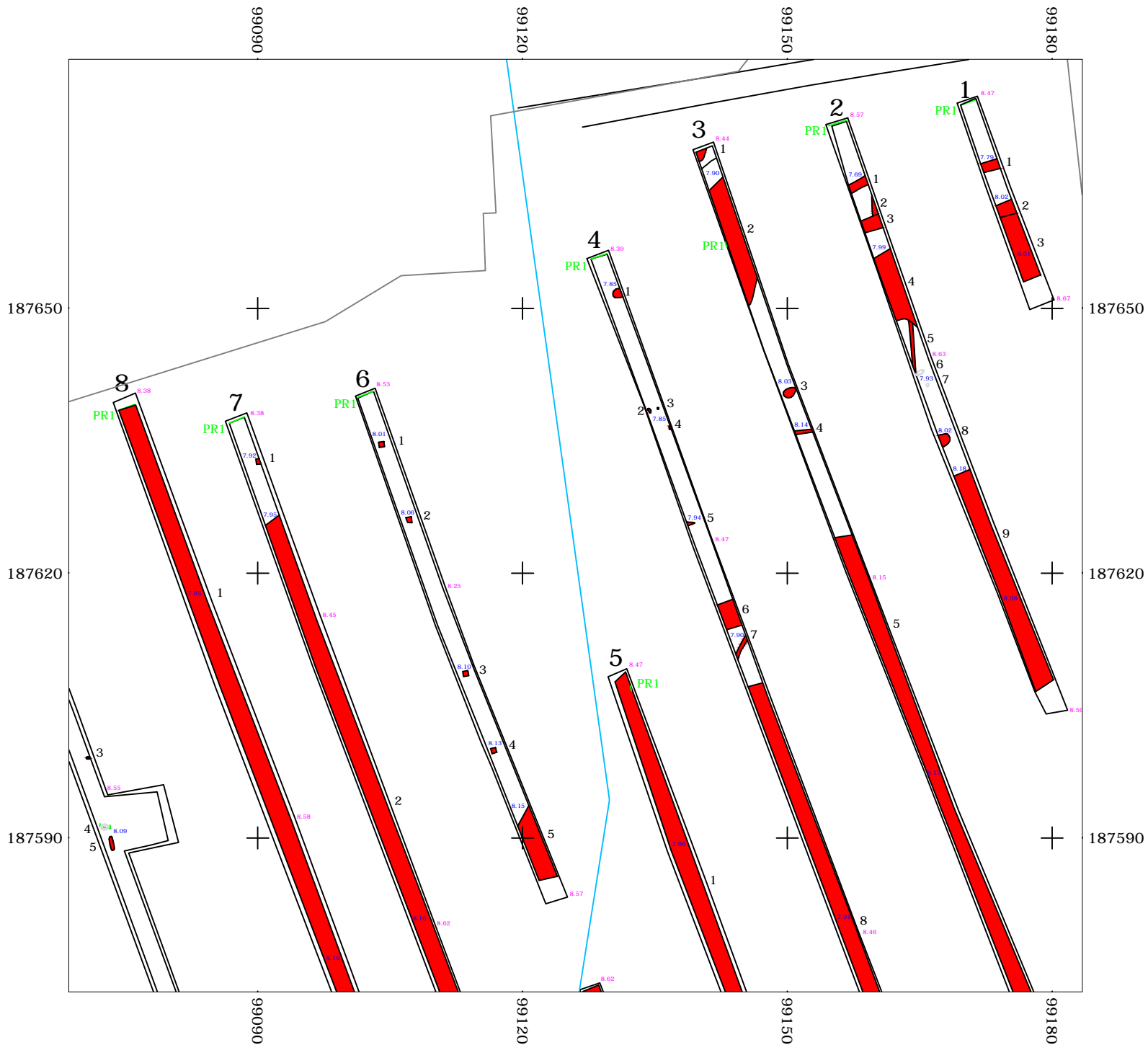

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek De Pinte - Berkenlaan Langevelddreef

Plan 2 Detail

Werkputten

Hoogte spoor in m TAW

7.79

Hoogte maaiveld in m TAW

8.47

Nieuwe/nieuwste tijd

Natuurlijk

Ingebuisde gracht

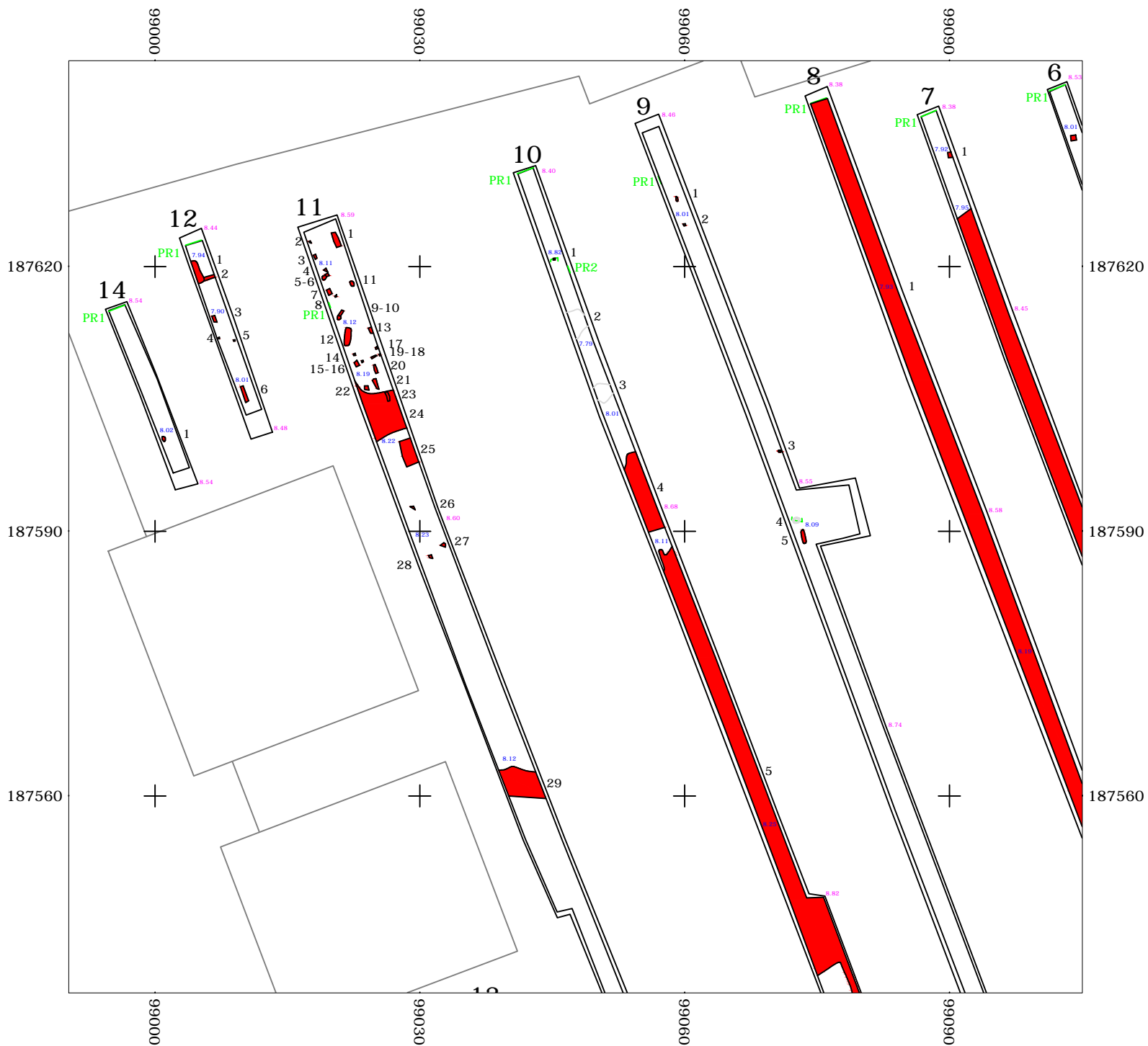

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek De Pinte - Berkenlaan Langevelddreef

Plan 3 Detail

Werkputten

Hoogte spoor in m TAW

7.79

Hoogte maaiveld in m TAW

8.47

Nieuwe/nieuwste tijd

Natuurlijk

Ingebuisde gracht

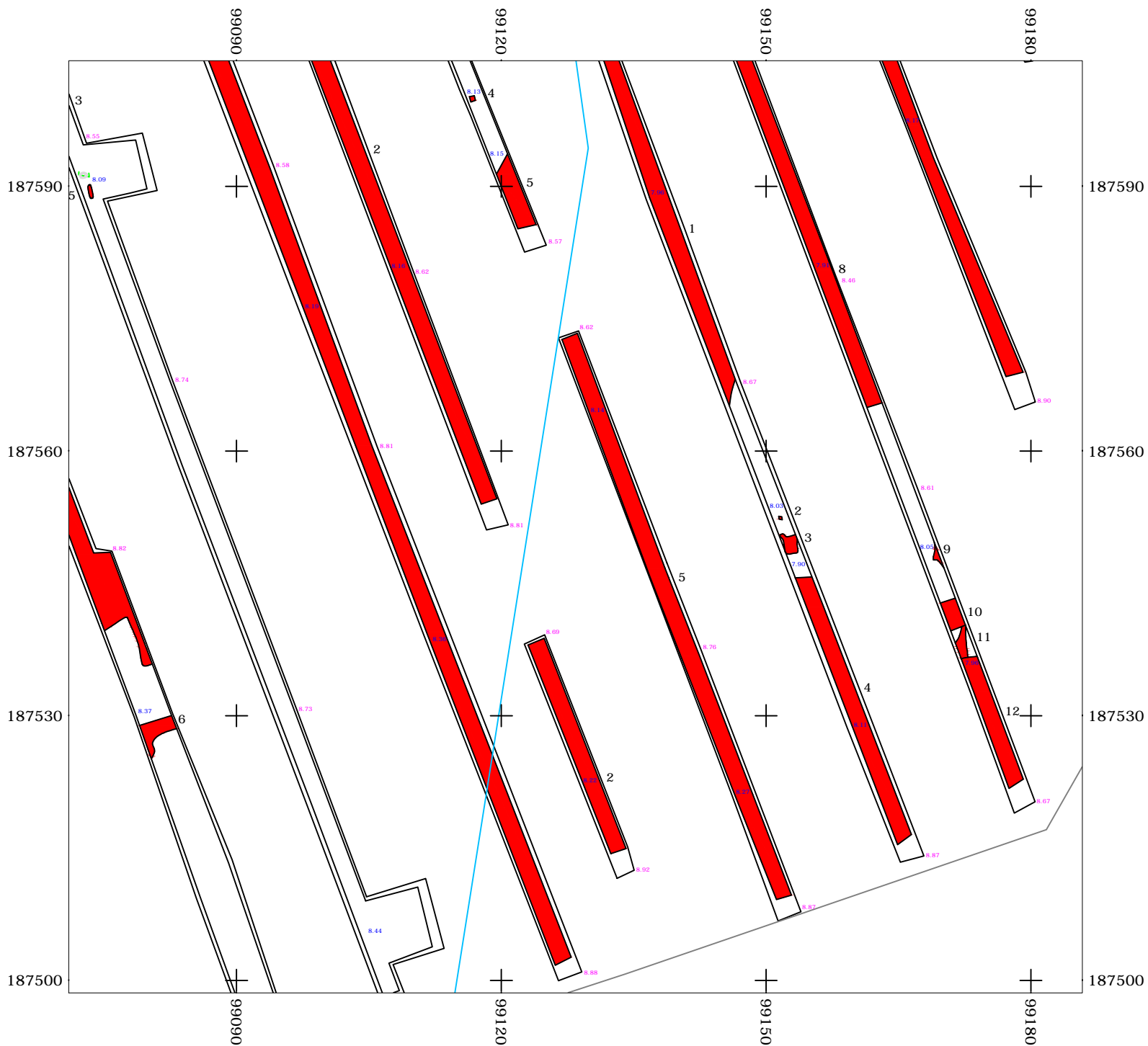

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek De Pinte - Berkenlaan Langevelddreef

Plan 4 Detail

Werkputten

Hoogte spoor in m TAW

7.79

Hoogte maaiveld in m TAW

8.47

Nieuwe/nieuwste tijd

Natuurlijk

Ingebuisde gracht

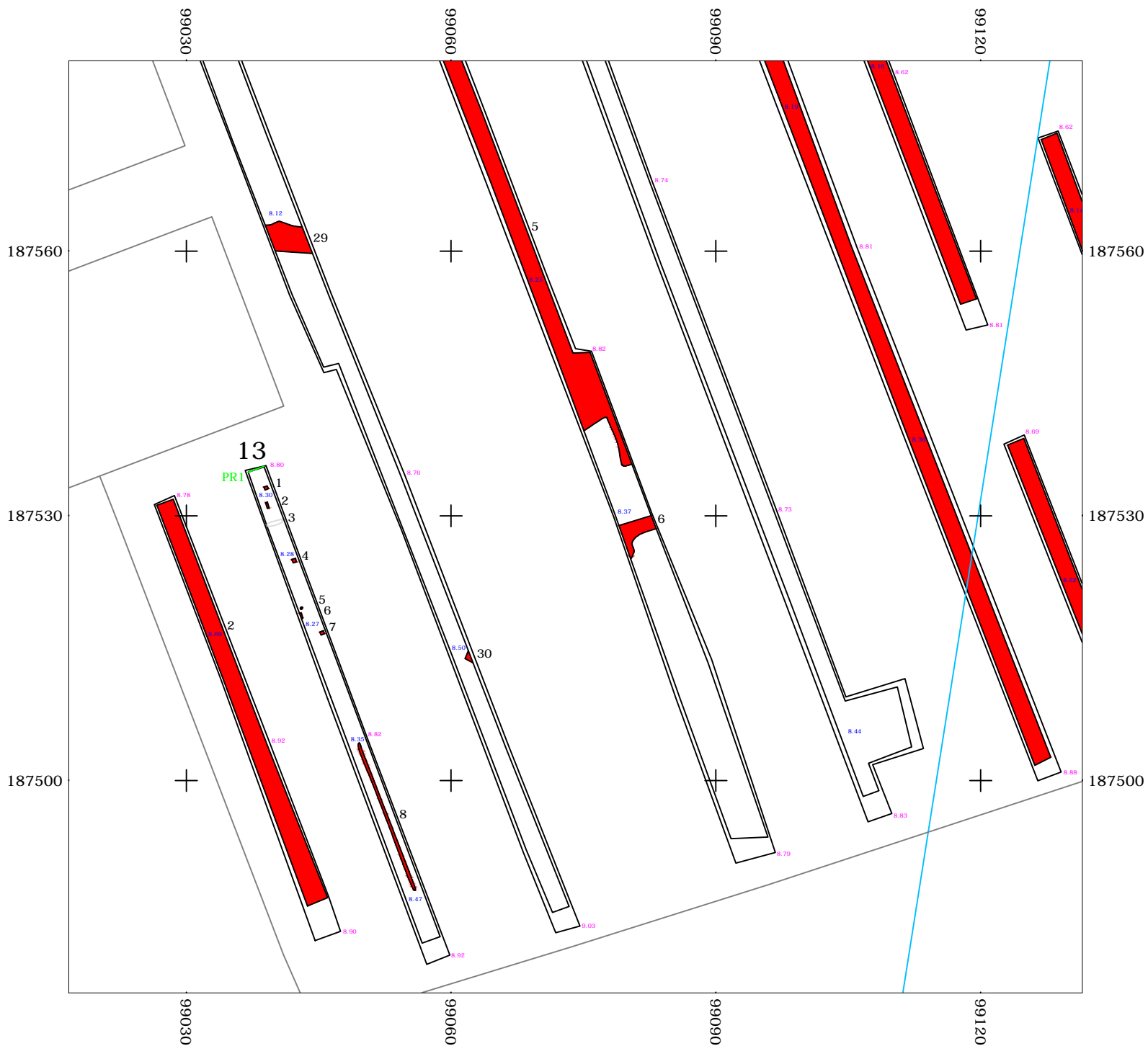

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4
ID: Grondplan

All-Archeo bvba

Archeologisch vooronderzoek

De Pinte - Berkenlaan

Langevelddreef

Plan 5 Detail

Werkputten

7.79

Hoogte spoor in m TAW

8.47

Hoogte maaiveld in m TAW

8.47

Nieuwe/nieuwste tijd

Natuurlijk

Ingebuisde gracht

Coördinaten in Lambert 72

Formaat: A4

ID: Grondplan

All-Archeo bvba

WP1PR1

WP2PR1

WP3PR1

WP4PR1

WP5PR1

WP6PR1

WP7PR1

WP8PR1

WP9PR1

WP10PR1

WP10PR2

WP11PR1

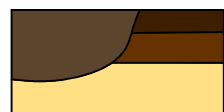
WP12PR1

WP13PR1

WP14PR1

WP1S1

1m

